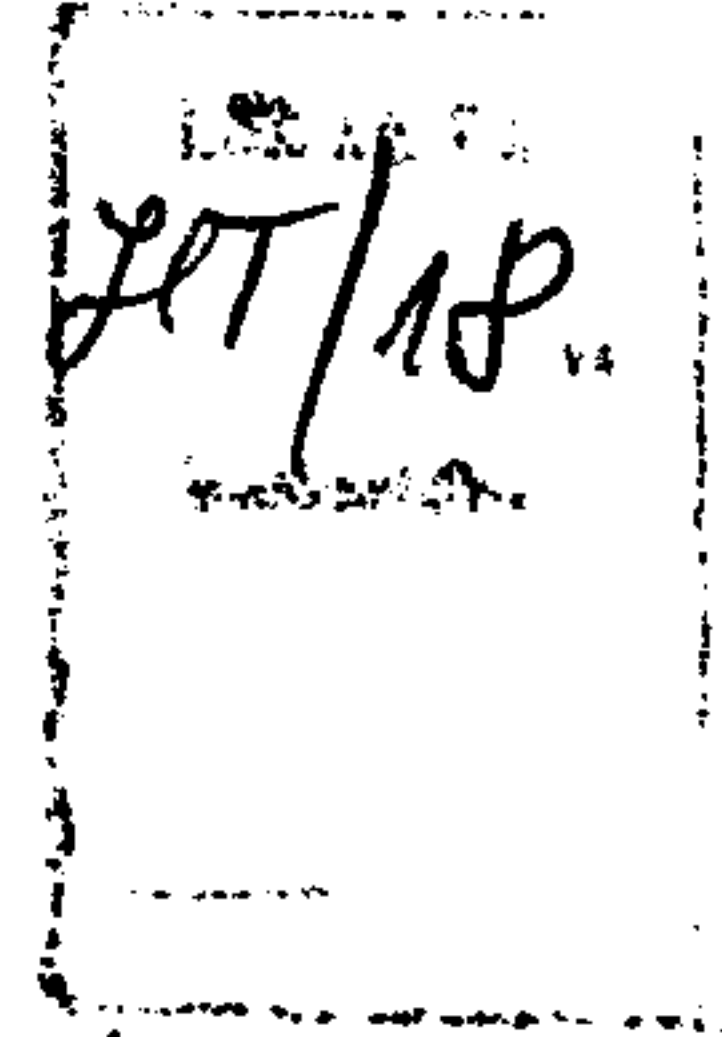

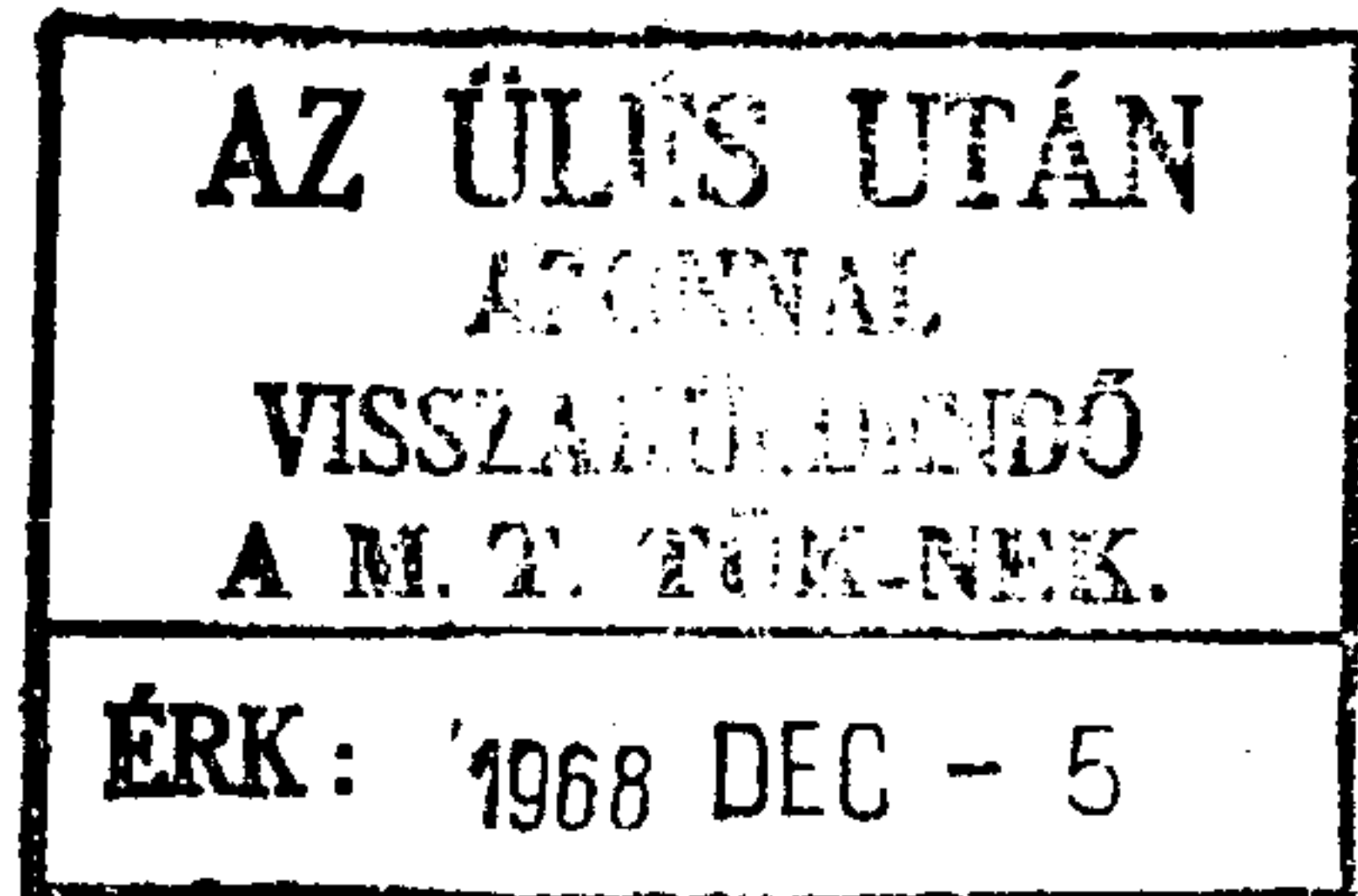
00395 / Tin / esidet.

ORSZÁGOS MŰSZAKI FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG
ORSZÁGOS TALÁLMA NYI HIVATAL

3004/1968

Egyeztetve: Munkaügyi miniszter
Pénzügyminiszter
Szakszervezetek Országos
Tanácsa

J E L E N T É S

A Magyar Forradalmi Munkás Paraszt Kormány részére

Tárgy: Az ujitási mozgalom helyzete

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1966. év májusában kiadott irányelveiben az ujitási rendszer továbbfejlesztését is célul tűzte ki annak érdekében, hogy az ujitási tevékenység szorosan kapcsolódjék a vállalatok fejlesztési és termelési tevékenységéhez, az ujitó tevékenység anyagi ösztönzési rendszere illeszkedjék be az általános anyagi ösztönzési rendszerbe és biztosítsa a vállalatok fokozott önállóságát az ujitások intézése /elbírálás, hasznosítás, díjazás stb. / területén is.

Az ujitásokról szóló 57/1967. /XII.19./ Korm. számú rendelet és a kapcsolódó szabályozások, különösen az ujitások anyagi elismerési forrásait biztosító /jogi, munkaügyi, pénzügyi/ szabályozások e célkitűzések figyelembevételével kerültek kialakításra. Az ujitási rendszert közvetlenül és közvetve érintő szabályozások 1968. I.1-vel léptek életbe.

A Kormány 3222/1968. sz. határozata értelmében megvizsgáltuk és a munkaügyi miniszterrel, valamint a pénzügyminiszterrel egyeztetve elkészített ezen értékelő jelentésünkben tájékoztatjuk a Kormányt, hogy az ujitási rendszerrel kapcsolatos szabályozások hogyan hatnak a gyakorlatban.

A vizsgálatot széles körben folytattuk le. Az OTH, a SZOT-tal együttműködve 252 vállalatnál, termelőegységnél vizsgálta az ujitómozgalom helyzetét.

Magyar Országos
Levélár

XIX-A-83-b-00395-1968

A vizsgálatba vont vállalatok kiválasztásánál az a törekvés érvényesült, hogy a tapasztalatok az ujitómozgalom helyzetének reális keresztmetszetét adják, ugyanakkor tükrözzék az egyes ágazatok sajátos jellemzőit is. Vizsgálta az ujitómozgalom helyzetét az OMFB ezzel a feladattal megbízott munkabizottsága is.

I.

Tapasztalataink egyértelműen azt bizonyítják, hogy a kormányrendelet egészében megfelelő, lehetővé teszi az MSzMP KB említett irányelveiben rögzített elvek gyakorlati érvényesülését. Magasabb színvonalon - de mindenki számára lehetővé teszi az ujitómozgalomban való részvételt, az ujitók díjazásának változatos formáit biztosítja, csak az ujitómozgalom fő kérdéseit szabályozza és így lehetővé vált, hogy a részkérdéseket a vállalatok sajátosságaiknak, lehetőségeiknek messzemenő figyelembevételével maguk szabályozzák.

A tapasztalatok ugyanakkor azt is bizonyítják, hogy az ujitómozgalom fellendülése helyett megtorpanás mutatkozik. 1968. I. félévében az ujitási mozgalomra jellemző számszerű adatok /1. sz. melléklet/ általánosságban erős visszaesésről tanuskodnak.

Az elmúlt év azonos időszakához /100%/ viszonyítva jelentősen csökkent a benyújtott /46.6%/, elfogadott /34.1%/ és a megvalósított /30.2%/ ujitási javaslatok száma. Megközelítőleg ilyen mértékben csökkent az ujitások hasznosításából származó eredmény /40.6%/és az ujitóknak kifizetett anyagi elismerés összege /43.5%/ is.

Az adatok bizonyossága szerint a legnagyobb probléma a műszakiak alacsony arányu részvétele az ujitómozgalomban. Az ujitómozgalomban való részvételtől még azok a műszakiak is visszahúzódtak, akiket sem a régi, sem az új ujitási jogszabályok nem zártak el ettől a lehetőségtől. A vizsgálatba vont vállalatoknál a múlt év azonos időszakában 3455, az év első felében már csak 1391 /40.3%/ műszaki fejlesztéssel foglalkozó dolgozó nyújtott be ujitási javaslatot.

Magyar Országos
Levéltár

XIX - A - 83 - b - 00385 - 1968

Az ujtómozgalomban tapasztalt visszaesés okainak elemzésénél elsősorban vizsgáltuk, hogy az ujtásokról szóló 57/1967. /XII.19./ Korm.sz. rendelet alkalmazásának hatása hogyan mutatkozott meg az ujtómozgalom gyakorlatában.

II.

Az ujtómozgalomban az adatok szerint kétségtelenül mutatkozó visszaesést az alábbi főbb tényezők okozzák:

- A nyereségérdekeltség rendszere az eddigieknél erőteljesebben követeli meg a benyújtott javaslatok szigorú, következetes elbírálását, egyrészt mert általában minden elfogadott javaslattól legalább akkora többletnyereséget kell elvárni, amely - az adózás után - fedezetet nyújt az ujtási díj összegére, másrészt mert az ujtási díj ma már nem "rezsi költség" /mint korábban/, hanem döntően a személyi jövedelmek növelésére szolgáló részesedési alapról fedezendő.
- Az ujtási rendelet a gazdasági mechanizmus reformjával és az árreformmal egyidejűleg lépett hatályba. A nyereség alakulásának ebből eredő bizonytalansága miatt a vállalatok nagyfokú - esetenként túlzott - óvatossággal jártak el döntéseik kialakításánál. Ez az óvatosság - a változások mértékeit tekintve - ha nem is teljesen indokolt, el nem ítéhető. Az a körülmény, hogy különösen az első félév folyamán a vállalatok jövedelmezőségük mértékét illetően bizonytalanok voltak, feltehetően sok elfogadásra érdemes javaslat megvalósítását késleltette, vagy akadályozta. Ez azonban minden bizonnyal csak átmeneti jelenségnek tekinthető.
- A kellő propaganda, a megváltozott munkaügyi és pénzügyi szabályok szakszerű ismertetése és tudatosítása hiányzott. A vizsgálatok során a hiányos ismereteknek igen sok jelével lehetett találkozni. Nem ritkán a helyileg súlyosnak vélt probléma egyszerűen tisztázható volt valamely érvényes rendelkezés által biztosított lehetőségre való figyelem-felhívással.

A tudatosítás hiánya mellett fokozták a problémákat az eltelt időszakban e tárgyban megjelent cikkek, és készített riportok, amelyek kevés kivétellel vagy szakszerűtlenül, vagy extrém esetek kiragadásával és helytelen általánosításával akaratlanul is részesei voltak az elkedvetlenedésnek. Itt kell megemlíteni azt is, hogy sem az e tárgyban kiadott tájékoztatók és különféle állásfoglalások, sem az új gazdasági mechanizmussal összefüggésben indított különböző szintű vezetőképző tanfolyamok nem tértek ki a műszaki alkotó tevékenység fokozott anyagi ösztönzésének fontosságára és lehetőségére.

Az elmúlt időszakban még a propaganda tevékenységet is inkább a várakozás és tartózkodás jellemezte, ahelyett, hogy bátorítást adott volna a jelentősebb és differenciáltabb anyagi elismeréstől eddig is tartózkodó vezetők számára.

- A vállalatok tulnyomó többsége nem mérte fel az ujitási rendelet keretszabály jellegéből adódó feladatokat. A rendelet ugyanis módot nyújt arra - sőt nyomatékosan hangsúlyozza is - hogy a kollektív szerződések mellékleteként kialakított vállalati ujitási szabályzatokban a vállalatok részletezzék, konkrétizálják, a helyi sajátosságoknak megfelelően egészítsék ki ezeket a keretszabályokat. Ennek bizonyos mértékig objektív akadálya volt a rendelet késői megjelenése. Az elkészült szabályzatok nagy részében ezért tükröződik az óvatosság, és más, már említett szubjektív tényezők hatása.

Azt a kérdést vizsgálva, hogy az ujitások számának csökkenése elsősorban a pénzügyi források elégtelenségével függ-e össze, a következő főbb megállapításokat tettük:

A közvetett gazdasági szabályozók kialakítása során, - közelebbről a személyi jövedelem növelésére szolgáló részesedési alap mértékének kialakításánál - a népgazdasági ágak átlagában az ujitási díjakat is figyelembe vették. Az átlagos feltételek mellett működő vállalatok az eddigi fejlődési ütem elérése esetén tehát olyan összegű részesedési alapot képezhetnek, amelyben az

ujítási díjak említett átlaga /0.5%/ is bennfoglaltatik. Mivel az átlagtól való eltérés /szóródás/ sok vállalatot érint, általános probléma az átlagtól felfelé eltérő vállalatok ujtásainak anyagi elismerése. Véleményünk szerint azonban ez nem okozhatja az ujtások számának kimutatott csökkenését.

Néhány területen a pénzügyi források alakulása mégis bizonyos fokig fékezően hat az ujtási mozgalomra. Ezek az alábbiak:

- a. / Jogosnak ítéltetõ igényként jelentkezett a közlekedésben, a kereskedelemben és a mezõgazdaságban a bázis bérszinvonalnak az elmúlt évek átlagos ujtási kifizetéseivel való módosítása. Ismert, hogy a 122/1967. (17.) Mü. M. sz. utasítás erre csak az iparban és az építõiparban adott lehetõséget. Ez a korlátozás a népgazdaság egyéb területein mûködõ ujtókat kedvezõtlenebb helyzetbe hozta.
- b. / Átmeneti problémaként, de ugyancsak élesen vetõdött fel az 1967-rõl 1968-ra áthuzódó ujtások díjazásának kérdése. Az 1968. elõtt kötött szerzõdésekben - a jelenlegitõl eltérõ díjazási szabályok és a korábbi szemlélet mellett - olyan kötelezettségeket vállaltak egyes vállalatok, amelyeket az új szabályok szerint kell realizálniok. Ebbõl következõen ezeknek a vállalatoknak egy része olyan helyzetbe került, hogy az idei forrásaik jelentõs részét az áthuzódó ujtások díjazására kell fordítani. A probléma súlyát csökkenti csak, de nem oldja meg teljesen, hogy nemcsak a díjak fizetése, hanem az adott ujtások eredményének realizálása is áthuzódott ez évre.
- c. / Az ujtások anyagi elismerésével kapcsolatos egyik fõ problémát az okozza, hogy a 30.000 Ft-ot meg nem haladó ujtási díjakat annak a részesedési kategóriának a terhére kell elszámolni, amelyikbe az ujtó be van sorolva. Ez a rendelkezés - különösen a kisebb vállalatoknál, ahol a II. részesedési kategóriába kevesen tartoznak - megnehezíti az e kategóriába sorolt ujtók megfelelõ szintû anyagi elismerését, illetve vethet fel olyan problémát, hogy a kategórián belül a többieknek nem jut elegendõ részesedés.

- d. / A korábbi évek gyakorlatában azon műszaki alkotásokat, amelyek szabadalmazási eljárás alatt álltak, díjazás szempontjából mindaddig ujitásként kezelték, amíg az eljárás során találmányként elfogadásra nem került. Ez a gyakorlat akkor nem vetett fel problémát, mert mind a találmányok, mind az ujitások anyagi forrásukat tekintve függetlenek voltak és bérköltségektől és a nyereségrészesedéstől. Jelenleg az ujitások forrása ettől a megoldástól ismert módon eltér. Ezért a szabadalmazásra benyújtott műszaki alkotások ujitásként való kezelése mindaddig az egyéb költségeknek bérből, vagy részesedési alaphoz való meghitelezését jelenti, amíg az alkotás valóban találmánynak minősül.
- e. / A beruházási ujitások száma viszonylag kicsi, jelentőségük azonban gyakran nagyobb, mint az üzemi ujitásoké. Az elmúlt évek gyakorlata szerint az ilyen ujitások díjazásának forrása a beruházás eredeti, költségvetés szerinti értékének és az ujitás következtében csökkenő tényleges kivitelezési értékének különbsége volt. Az ujitási díjat úgy lehetett elszámolni, mint bármely más költségtényezőt, függetlenül attól, hogy a finanszírozás hitelből vagy saját eszközből történt-e. Az új szabályok ilyen fajta elszámolást nem tesznek lehetővé. A problémát főként az okozza, hogy a beruházási megtakarítások a beruházó nyereségében és részesedési alapjában nagyon lassu ütemben - több év után - jelentkeznek.

A beruházási ujitások jelentős megtakarításokat is eredményezhetnek. Ezért különösen az állami nagyberuházásoknál volna célszerű a probléma valamilyen módon való rendezése.

- f. / Felmerült az is, hogy azokon a területeken, ahol a külföldi és belföldi piac gyors termékcserére készíti a vállalatokat, hátrányos az új termékekkel kapcsolatos korábbi kedvezmények megszüntetése, mely szerint az ujitás nyomán létrejövő új termék gyártási önköltségének max. 5 százaléka a díjazás céljára volt felhasználható. Ennek következtében volt például az átlagosnál lényegesen magasabb a gyógyszeriparban, s a kisipari szövetkezetek egy részénél az ujitási díjnak a bérköltségekben kifejezett aránya. Ennek a problémának a megoldása azonban még további vizsgálatot igényel.

Végül meg kell említenünk, hogy az ujitó mozgalom számszerű adatainak alakulása, valamint az érvényes rendelkezések nem pontos ismerete és meg nem értése következtében olyan nézetek is kaptak lábra, mely szerint az új rendelet nem biztosít hatékony ösztönzést az ujitási tevékenység fokozására, a kiemelkedő műszaki alkotások létrejöttének elősegítésére. Így például

- a műszaki fejlesztéssel hivatásszerűen foglalkozók a rendelet 6. §. 1/a. bekezdése értelmében kiemelkedő műszaki teljesítményeikért alapbér-emelést, prémiumot, jutalmat, stb. kaphatnak, ujitási díjban azonban nem részesülhetnek. A műszaki fejlesztési javaslatok anyagi elismerésének a munkajogi rendelkezéseken túlmenő, vállalaton kívüli védettségét - e körben - a rendelet nem garantálja és nem tartalmaz előírást az anyagi elismerés mértékére sem. Ez a körülmény - szerintük - csökkenti e réteg műszaki alkotó készségét.
- az ujitások egyszemélyi elbírálói, mivel nem támaszkodhatnak központi előírásokra a díjazás mértékét illetően, nem mernek jelentősebb jutalom vagy prémium kifizetésére engedélyt adni, tartva a kollektiva esetleges egyet nem értésétől.

Az elmondottak mellett számos további olyan kisebb jelentőségű okot is felsorolnak, melyeknek ugyancsak szerepük volt az ujitómozgalom megtorpanásában.

Mindezek az érvek a sajtóban olyan beállításban kaptak hangot, amelyből feltételezhetővé vált mind a vállalati vezetők, mind az ujitók számára, hogy a rendelet bizonyos alapvető kérdésekben változtatásra szorul. Ez fokozta az óvatosságot és tartózkodást mind a vezetők, mind az ujitók részéről.

A vizsgálat megállapítása szerint azonban a hibát elsősorban az okozta, hogy a vállalatok döntő többsége ujitási szabályzatainak kialakításánál nem vette figyelembe, hogy a kormányrendelet értelmében a vállalatoknak ujitási szabályzataikban kellett volna szabályozni az ujitások anyagi elismerésének rendjét, tehát az elismerési módot, annak vállalaton belüli garantáltságát, továbbá az elismerés mértékét is.

III.

A vizsgálat tapasztalatai alapján a műszaki alkotó tevékenység anyagi ösztönzésének továbbfejlesztése érdekében azt javasoljuk, hogy az érintett szervek még ez évben - saját hatáskörükben - az alábbi feladatokat rendezzék:

1. / A Munkaügyi Miniszter utasítás formájában az iparon és építőiparon kívüli területek bázis bérszínvonalánál is ismerje el az ujitási díjak miatti, legfeljebb 0.5%-os módosítást.
2. / A fennálló szabályokat a Pénzügy, - illetve a Munkaügyi miniszternek úgy kell módosítani, hogy
  - a/ amennyiben az 1967. évről áthuzódó /1967-ben elfogadott/ ujitások díjazásának összege a bázis bérszínvonal meghatározásánál figyelembe vett ujitási díj összegét meghaladja, ezt a részt a vállalatok 1968. évben bérköltségként számolhatják el anélkül, hogy az a bérszínvonalat terhelné.

A Munkaügyi, valamint a Pénzügyminiszter feleslegesnek tartja, hogy az 1967. évről áthuzódó ujitások díjazásának összegét az 1968. évi bázis bérszínvonal elszámolásánál figyelmen kívül hagyják, tehát ne terhelje a bérszínvonalat. Véleményük szerint "a javaslatban foglaltak már nem időszerűek, mert ez évben a vállalatok részére csupán kedvezményt jelentene, anyagi ösztönzésre már nem használhatnák fel. Az eddigi tapasztalatok szerint a vállalatok többségénél a tervezettnél nagyobb mértékű részesedési alap képződik, s a vártnál jelentősebb vásárlóerő kiáramlásával számolnak. Ezért a bérszínvonal szabályozás rendszerében nem indokolt további lazítást engedélyezni." /Megemlítik még, hogy az ez évben elfogadott ujitások díjazásának összege a következő évekre is áthuzódik, tehát ez is a javaslat ellen szól. /

Véleményünk szerint a javasolt kedvezmény viszonylag csekély anyagi kihatása lényegesen kisebb, mint az ujitómozgalom elősegítését mutató szándék jelentősége, tehát az előterjesztett intézkedés megtételét továbbra is javasoljuk.

- b/ az ujitásokért kifizetett anyagi elismerés összege /ujitási díj, prémium, jutalom, stb. / amennyiben annak folyósítása a részesedési alap terhére történik, értékhatárra tekintet nélkül a kategóriákra fel nem osztott részesedési alapot terhelje.

A Munkaügyi-, valamint a Pénzügyminiszter álláspontja szerint a javaslatra nincs szükség, s nincs reális lehetősége sem, nem tartják elfogadhatónak a következő indokok alapján:

- " Az ujitások díjazásával kapcsolatos kifizetéseket a bérkötség terhére is el lehet számolni, s az ebből kifizetett ujitási díjak, prémieumok, jutalmak nem terhelik a kategóriák szerinti részesedési alapot.
- A javaslat azért sem fogadható el, mert a műszaki fejlesztéssel hivatásszerűen foglalkozók nem ujitási díjat, hanem prémiumot, jutalmat, vagy alpbér emelést kapnak. Ha lehetővé tennék, hogy ezek se terheljék az egyes kategóriák részesedési alapját, akkor gyakorlatilag a műszakiak részére kifizetett mindennemű mozgóbért kivonnánk a kategória átlaga alól. Ilymódon a 80-50-15 elosztási arány az I. és II. kategória javára, s a III. kategória, tehát elsősorban a munkások kárára változna meg. A III. kategóriába sorolt munkások korábban többször felvetették, hogy az érvényben lévő differenciálást túlzottnak tartják és a javaslat ezt csak tovább fokozná.
- Egyébként a javaslat a hivatásszerűen műszaki fejlesztéssel foglalkozó dolgozóknál az ujitási tevékenység anyagi elismerését a műszaki fejlesztésre ösztönző premizálástól külön kívánja választani. Ez súlyos ellentmondásokat idézhet elő, s fékezne a vezetés részéről irányított tervszerű műszaki alkotó munka kibontakozását. A javaslat az ujitási rendelettel és annak szellemével is ellentétes, mert éppen az volt a célkitűzése, hogy a műszakiak körében az ujitásokat, a műszaki fejlesztési tevékenységet és az erre irányuló anyagi elismerést összekapcsolja. A javaslat viszont ezt adminisztratív úton kettészakítaná."

Véleményünk szerint - a SZOT elnökségének f. év szeptember 30. -án hozott határozatával egyezően - a javasolt módosítás indokolt és szükséges az előterjesztés II. c. pontjában (5. old.) elmondottak miatt.

- c/ a Pénzügyminiszter biztosítsa a szabadalmi eljárás alatt álló - a vállalatok által elfogadott - műszaki alkotások díjazásának a találmányokhoz hasonló elszámolását. Ha a műszaki alkotás nem bizonyul találmánynak, de ujitásként hasznosítható, akkor utólag kell a kifizetett díjazásokkal a részesedési alapot megterhelni.
3. / A SZOT és az OTH által kiadandó irányelvek segítsék elő, hogy az 1969-70. évekre készülő ujitási szabályzatokban a vállalatok nagyobb gondot fordítsanak az ujitások anyagi elismerésével kapcsolatos kérdésekre. E tekintetben különösen a műszaki fejlesztéssel hivatásszerűen foglalkozók pontos elhatárolását, a számukra megfelelő anyagi ösztönzési formák gyakorlati kialakítását, valamint a velük köthető hasznosítási szerződések főbb szempontjait szükséges biztosítani.

4. / Az OMFH és az OTH elnöke az érdekeltekkel együtt folytasson további vizsgálatot és annak alapján az érdekelt szervek döntsék el, hogy

- a beruházási ujitásoknál - az általános szabályoktól eltérően - a díj fedezetét az adott beruházási forrás /központi beruházási keret, vállalatfejlesztési alap/ képezheti-e.
- az ujitási javaslatokból származó új termékek, gyártmányok vonatkozásában szükséges-e és célszerű-e az általános szabályoktól eltérő, külön fedezeti forrás biztosítása.

Az e pontban említett problémákat legkésőbb 1969. II. negyedévében meg kell oldani.

5. / Javítani kell az ujitómozgalmat érintő eddigi tájékoztatási és propaganda tevékenységet. El kell érni, hogy a napi-, és szaksajtó, a rádió és televízió az eddig kedvezőtlen irányba ható általánosító tájékoztató munkája a kérdések lényegét illetően szakszerűbbé, reálisabbá váljék. Elő kell segítenie olyan közhangulat kialakítását, amely természetesnek tartja a jelentős ujitási javaslatok nagyösszegű díjazását, bátorítást ad a vezetőknek a differenciálás tág határok közötti alkalmazására. Röviden: javítani kell a felvilágosító, agitációs és mozgósító munkát annak érdekében, hogy minél többen vegyenek részt az ujitómozgalomban, a műszaki alkotó munkában.

Fentiek során kell biztosítani azt is, hogy az ujitási rendeletben, illetve az azt kiegészítő OTH-SZOT irányelvekben szereplő és az ujitás díjazásánál alapul szolgáló "hasznos eredmény" fogalmának helyes értelmezése széles körben ismertté váljék.

/A közvetlenül pénzben kifejezhető hasznosság alatt a vállalati eredmény tömegének - az ujitás következtében elért és az ujitás bevezetése előtti helyzethez viszonyított - növekedését /az adott időszakban az ujitás alkalmazása miatt jelentkező eredménynövelő és eredménycsökkentő tényezők együttes figyelembevételével/ kell érteni, a pénzben közvetlenül nem értékelhető hasznosságot pedig az összes körülmények mérlegelése alapján kell megállapítani. L. OTH-SZOT Irányelvek II. fejezet 4. pont. Ujitók Lapja 1967. december 28. -i számában. /

Az ujtómozgalom számszerű eredményeinek alakulása 252 vállalat, ill. termelőegység

Magyar Országos Levéltár

adatai alapján

MEGNEVEZÉS

Benyújtott ujtási javaslatok száma	Műszaki fejlesztéssel hiv. szerűen foglalkozók nyújtottak be "a"-ból	Megvalósított ujtások száma "c"-ből	Megvalósított Kalkulálható Műsz. fejl. - ujtások tényl. el hiv. sze-tott ujtások ill. várható rűen fogl. után kifizetett eredménye ujtásainak ill. kifizetésre "d"-ből	eredménye "e"-ből	kerfűlő díjak "e"-ből össz.
------------------------------------	--	-------------------------------------	--	-------------------	-----------------------------

ezer forint

	a	b	c	d	e	f	g
Építés és Városfejl.	1.368	82	637	564	26.812,3	2.194,5	1.736,6
Közl. és Posta	777	44	273	195	16.552,9	893	551,8
Kohó és Gépipar	1.917	148	663	595	9.959,8	1.828,6	655,6
Élelmezés	1.058	90	266	235	5.664,8	431,3	433,4
Mezőgazd.	1.292	1.292	4.164	3.574	59.115,1	16.240,3	5.676,9
Könnyűip.	5.679	546	1.482	1.105	55.542,4	19.733,4	3.111,6
Nehézipar	1.387	107	582	477	23.918,5	2.745,3	640,9
Keresk. és Vendéglát.	621	41	208	151	6.536,8	2487	395
Egyéb /viz-ügy, eg.ü./	123	6	80	66	704,4	20	67,6
	77	6	23	21	292	-	30,7
	4.041	588	1.690	1.542	34.114	16.856,4	2.291,1
	2.051	295	753	643	16.436,4	5.021,3	1.443,7
	6.582	1.224	2.641	2.375	92.547,2	43.337,5	4.778,8
	2.538	360	534	403	20.488,5	4.140,1	1.005,1
	186	8	58	32	134	-	27
	81	9	27	24	57,2	37	19,3
	56	-	16	3	19	-	18,7
	70	-	22	9	1.100,1	-	5,5
Összesen:	27.787	3.455	10.513	9.228	247.324,3	83.222,6	16.093,2
	12.952	1.391	3.588	2.786	122.671,1	32.743,1	6.996,1
I : 1967.I.fé. = 100 %	46,6	40,3	34,1	30,2	49,6	39,3	43,5

XIX-A-23-B-00395-1968

HATÁROZATI JAVASLAT

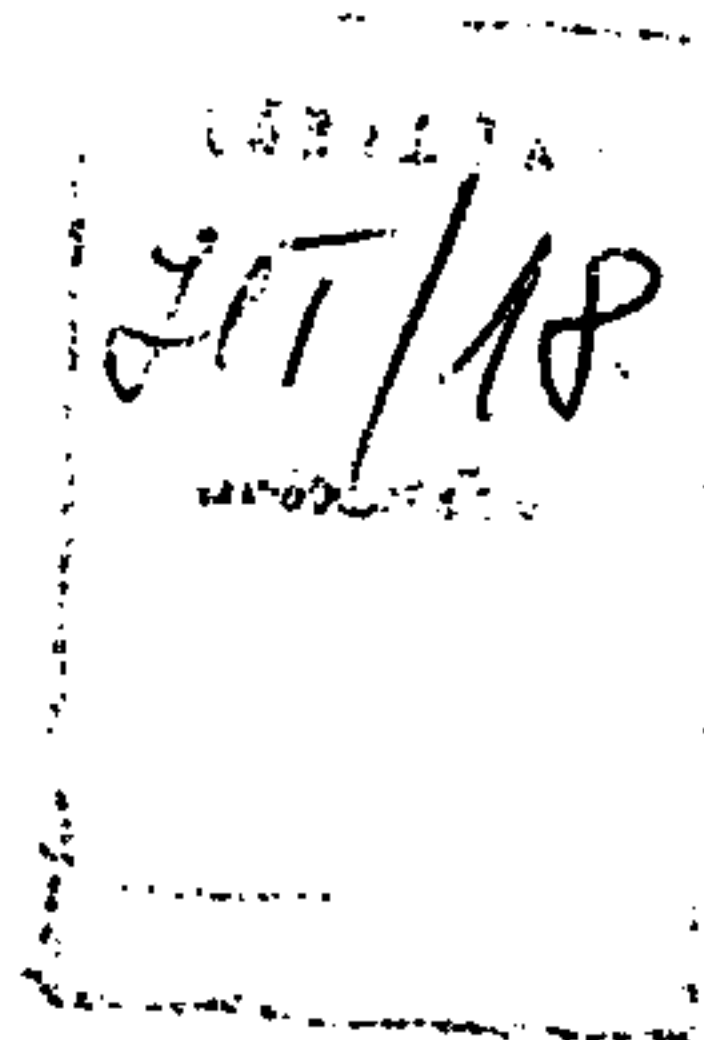
A Kormány a jelentést elfogadja és az alábbi határozatokat hozza:

1. / A Kormány tudomásul veszi az ujitási mozgalom és a műszaki alkotó munka megfelelő színvonalu díjazása érdekében a jelentésben javasolt intézkedéseket és utasítja az illetékes minisztereket, hogy a vonatkozó jogszabályokat saját hatáskörükben ennek megfelelően módosítsák. A Kormány szükségesnek tartja, hogy e rendelkezések még 1968. évben - a III. 4. pontra vonatkozóan pedig legkésőbb 1969. második negyedév végéig - kiadásra kerüljenek.
2. / A Kormány egyetértve a SZOT Elnökségének az ujitásokról hozott legutóbbi határozatával, felhívja az országos hatásköri szervek vezetőit és felkéri a SZOT elnökségét, hogy az Országos Találmányi Hivatal elnökével együtt segítsék elő a műszaki alkotó munka differenciált anyagi elismerésének elterjedését, az ujitási rendszerrel kapcsolatos propaganda tevékenység kedvezőbbé tételét, valamint a vállalati ujitási szabályzatok magasabb színvonalra emelését.
3. / Belső határozat/ A Tájékoztatási Hivatal vezetője gondoskodik arról, hogy a Kormány által elfogadott jelentésről a sajtó és a többi hírközlő szervek széleskörű tájékoztatást adjanak. A tájékoztatásban kapjon megfelelő hangsúlyt a Kormánynak az a törekvése, hogy a műszaki alkotó munkát a vállalatok megfelelő színvonalon díjazzák és ezáltal bátran differenciálják a személyi jövedelmekben.

Budapest, 1968. november 30.

Tasnádi Emil sk.
az OTH elnöke

Kiss Árpád sk.
az OMFB elnöke

TÁRGY: Az ujitási mozgalom helyzete.

A jelentés megállapítja, hogy az ujitásokról szóló 57/1967./XII.19/ Korm. számú rendelet egészében megfelelő és lehetővé teszi az MSZMP KB irányelveiben rögzítettek gyakorlati érvényesülését. Ennek alapján nincs szükség a vonatkozó kormányhatározat megváltoztatására, ami természetesen magával vonja, hogy az elveket rögzítő GB határozat is változatlan marad.

Az ujitó mozgalomban mutatkozó megtorpanás okait véleményünk szerint helyesen tárja fel a jelentés. Az 1968. évi viszonylagos rossz statisztika abból adódik, hogy a nyereségérdekeltség rendszere megköveteli a benyújtott javaslatok szigorú és következetes elbírálását. Nagy szerepet játszanak a szubjektív tényezők is, nevezetesen, hogy a vállalatok többsége a kollektív szerződések mellékleteként kiadott vállalati ujitási szabályzatokat nem megfelelően készítették el és a kormányrendelet alapelveit a helyi sajátosságoknak megfelelően nem részletezték, illetve nem egészítették ki. /Ujitások anyagi elismerésének rendje, garanciája, az elismerés mértéke./ E hiányosságok az ujitási statisztikákban számszerűen jelentkeztek és általában - a sajtóban is - olyan beállításban kaptak hangot, amelyből feltételezhetővé vált, hogy a kormányrendelet alapvető kérdésekben változtatásra szorul. Ehhez hozzájárult a határozatból adódó feladatok nem kielégítő ismertetése és propagandája, és mint ahogy a jelentés is megállapítja, ennek egyik súlyos megnyilvánulási formája volt az, hogy a különböző szintű vezetőképző tanfolyamok sem tértek ki a műszaki alkotó tevékenység /ujitások/ anyagi ösztönzésének kérdéseire.

A beterjesztett határozatok alapját a III. fejezetben feltüntetett javaslatok képezik:

A vitás 2./a pontban az előterjesztőkkel értünk egyet. Az itt felvetett probléma nem ösztönzési, hanem elszámolási kérdés, vagyis a régi rendszer szerint 1967-ben vállalt és 1968-ra áthuzódó ujitások díjazásának kérdése. Indokoltnak tartjuk, hogy egyszeri rendezésként az áthuzódó ujitások díjazása tekintetében néhány vállalatnál jelentkező probléma az előterjesztés javaslata szerint kerüljön megoldásra.

A 2./b pontban felvetett vitás kérdés rendkívül összetett probléma, amelyben véleményünk szerint jelen időpontban - megfelelő tapasztalatok nélkül - nehéz egyértelműen dönteni. Javasoljuk, hogy e kérdést az illetékesek /OTH-OMFB-PM-MUM/ a SZOT-tal együtt közösen vizsgálják meg és az 1968. évi tényszámok birtokában tegyenek intézkedéseket a vonatkozó végrehajtási utasítás esetleges módosítására.

Megjegyezzük, hogy ebben a kérdésben felvetettek nem érintik az 57/1967./XII.19./ Korm. sz. rendeletet, csak a 13/1967. MIM sz. rendeletet. A Kormányrendelet csak azt mondta ki, hogy az ujitásokat a részesedési alaptól kell díjazni.

Budapest, 1968. december 10.

E. S. S.

S. S. S. GAZDASÁGI BIZOTTSÁG TITKÁRSÁGA.